

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	19 oktober 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-0328	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	820939BC	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	13 februari 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - kaart plangebied - kaart werkzaamheden - voorkomen heikikker, poelkikker - maatregelen uit mitigatieplan en aanvullende informatie	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen Watersysteem Driebergsemeer, Langbroekerdijk te Driebergen- Rijssenburg

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 13 februari 2020 van Bureau Natuurzorg, namens Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden en vangen, het opzettelijk verstoren, en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de heikikker en de poelkikker, voor de periode vanaf de datum van verzending van dit besluit tot 15 maart 2022.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het gebied 'Watersysteem Driebergsemeer', aan de Langbroekerdijk te Driebergen-Rijssenburg. Hier gaat een kleinschalig project uitgevoerd worden, waarbij over een afstand van twee kilometer enkele watergangen uitgebaggerd worden, duikers en dammen aangebracht of vervangen worden en waarbij op enkele percelen, oevers aan de noordoostzijde afgegraven worden om de watergangen te verbreden. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet voor wat betreft de heikikker (*Rana arvalis*) en poelkikker (*Pelophylax lessonae*) voor de periode vanaf de datum van verzending van dit besluit tot 15 maart 2022.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 24 juni 2020 en 7 oktober 2020 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De heikikker en poelkikker zijn beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingryp

Motivering

Heikikker en poelkikker

Tijdens de flora en fauna inventarisaties zijn in de omgeving van het plangebied de heikikker en poelkikker waargenomen. Door de steile oevers is de te bewerken watergang niet geschikt als voortplantingswater voor heikikker en poelkikker. Het land is echter wel geschikt als overwinteringslocatie voor beide soorten. Hoewel de watergang niet geschikt is als voortplantingswater voor heikikker en poelkikker, kunnen de soorten op deze plek niet volledig worden uitgesloten voor wat betreft aanwezigheid van individuen en kunnen voorgenoemde werkzaamheden tijdens de voortplantingsperiode mogelijk een negatief effect hebben op deze soorten en hun leefgebied. De soorten vluchten voor het werk en gaan dan vooral "schuilen" op de waterbodem. Tijdens de winterrust is het negatieve effect geringer, maar nog altijd enigszins aanwezig, omdat de soorten weliswaar doorgaans overwinteren op het land, maar in een enkele keer ook in de modder in de waterbodem (RAVON) en in de oevers, en ook daar zullen werkzaamheden worden uitgevoerd. Bij het uitnemen van de baggerspecie kan dan ook mogelijk incidenteel een exemplaar worden mee uitgenomen, met doden, vangen en aantasting van het leefgebied tot gevolg. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk.

Om negatieve effecten op genoemde soorten zo veel mogelijk te voorkomen worden de onderstaande uitvoeringsvoorwaarden aangehouden:

- Er wordt gewerkt volgens een vooraf door een ecoleog opgesteld ecologisch werkprotocol uitvoeringsfase (EWPu).
- De uitvoerende medewerkers krijgen vooraf een werkinstructie op basis van dit ecologisch werkprotocol.
- De werkzaamheden worden begeleid door een ecoleog. Er wordt pas gestart met de werkzaamheden nadat de ecoleog het deel van het plangebied heeft vrijgegeven waar gewerkt gaat worden.
- De uitvoering van de werkzaamheden is tussen 1 oktober en 15 februari.
- Er wordt niet over de oever gereden binnen 150 centimeter vanaf de waterlijn.
- Er wordt geen bagger op de kant gezet binnen 150 centimeter vanaf de waterlijn.
- Overmatige spoorvorming dient te worden voorkomen. Als overmatige spoorvorming dreigt te ontstaan, dient men rijplaten te gebruiken.
- Aangetroffen en/of opgesloten amfibieën worden teruggezet op een plek waar de werkzaamheden zijn afgerond, zo dicht mogelijk in de buurt van de plek waar ze zijn aangetroffen.

De voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Desondanks zijn er tijdelijk negatieve effecten op exemplaren van de heikikker en poelkikker.

De heikikker en de poelkikker hebben in de Rode Lijst de status 'Thans niet bedreigd' (RAVON). De werkzaamheden hebben geen invloed op de grootte en kwaliteit van het habitat van zowel heikikker als poelkikker. Deze blijven gelijk, ondanks de ingryp. De werkzaamheden hebben niet tot gevolg dat lokale populaties van heikikker en/of poelkikker in gevaar komen of af gaan nemen.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden, is de staat van instandhouding van de heikikker en poelkikker niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Het regulier onderhouden van watergangen is belangrijk voor de afvoer van overtollig water, het verbreden van de watergang is nodig omdat de watergang Dribergsemeer in de nieuwe situatie door kleppen wordt afgesloten van de Langbroekerwetering. Dit wordt gedaan om het relatief schone water van de watergang Dribergsemeer te scheiden van de Langbroekerwetering. In geval van extreme neerslag echter, bestaat dan de kans dat er overstroming van de Dribergsemeer zal plaatsvinden, indien de afvoercapaciteit van de Dribergsemeer niet wordt vergroot. De afvoer van overtollig water, de opvang van overtollig water en het kunnen beheeren van het waterpeil binnen het watersysteem is van cruciaal belang voor de veiligheid van burgers en infrastructuur. Daarom is het nodig om de watergang en oevers van het watersysteem op enkele plaatsen te verbreden.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten voldoende

onderbouwd is om zwaarder te mogen wegen dan het beschermingsbelang dat volgt uit de verbodsbepalingen die dienen ter bescherming van de heikikker en de poelkikker.

Alternatievenafweging

De watergang heeft voor de omgeving een belangrijke functie voor wat betreft het beheersen van het waterpeil, de wateropvang en de waterafvoer. De werkzaamheden zijn om die reden locatie specifiek. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de meest gunstige periode van uitvoeren, ofwel tussen 1 oktober en 15 februari. Een en ander na verlening van de ontheffing en na vrijgave van het plangebied door Bureau Natuurzorg. De werkzaamheden worden wekelijks begeleid door een ter zake deskundig ecoloog van Bureau Natuurzorg. Een andere bevredigende oplossing is er niet. De watergang heeft voor de omgeving een belangrijke functie voor wat betreft het beheersen van het waterpeil, de wateropvang en de waterafvoer.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 eerste lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen, 04

Mevr. Drs. Ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Bureau Natuurzorg op 13 februari 2020, namens Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de aanvullingen hierop van 24 juni en 7 oktober, gelet op artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Adres: Postbus 550

Postcode en woonplaats: 3990 GJ Houten

Ontheffing 820939BC voor het tijdvak vanaf de datum van verzending van dit besluit tot 15 maart 2022.

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen, het opzettelijk verstoren, en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de heikikker (*Rana arvalis*) en de poelkikker (*Pelophylax lessonae*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft Watersysteem Driebergsemeer, Langbroekerdijk te Driebergen-Rijssenburg (voor kaart zie bijlage 1).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
  - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
  - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
  - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
  - d. Wie is de begeleidende ecooloog (inclusief contactgegevens);
  - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecooloog begeleid;
  - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 5 bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecooloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 10 en 11 geregistreerd.
9. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 4 van het Activiteitenplan, alsmede de antwoorden op de verzoeken om nadere informatie (zie bijlage 4 en bijlage 5) dienen te worden opgevolgd.

10. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
11. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Na afloop van de werkzaamheden

12. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

The satellite map shows the proposed tram route (yellow line) and bus routes (orange lines) in the Dijkbergen-Rijzenlaan area. The tram route starts at Dijkbergen and runs along the Dijkbergen-Rijzenlaan. The bus routes are shown as orange lines connecting various locations. The map includes labels for various locations such as Dijkbergen, Rijzenlaan, and Sterrenburg. A legend at the bottom indicates the tram route and bus routes.

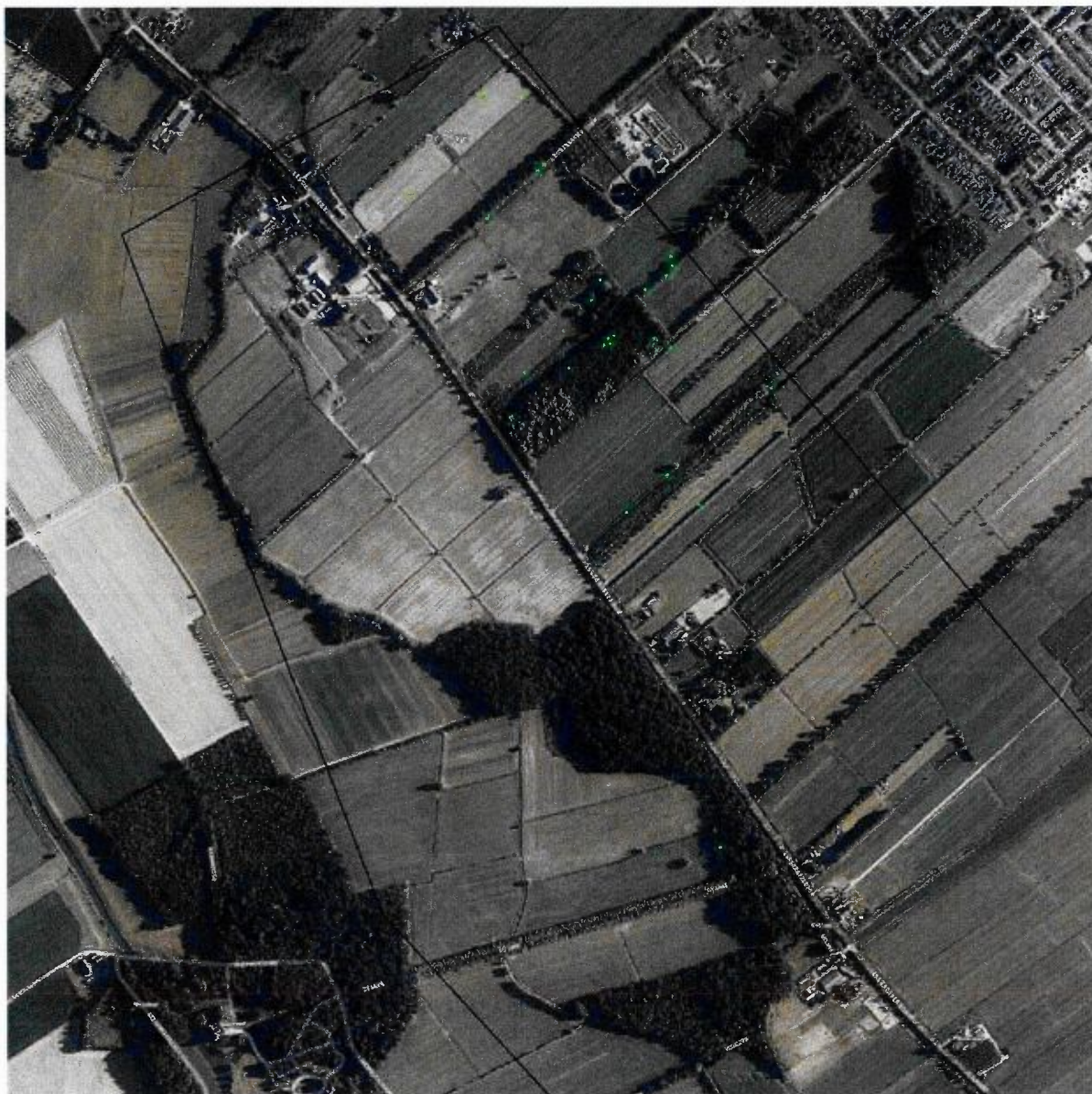
Bijlage 2 kaart werkzaamheden

De af te graven oever is in rood aangegeven. De duikers zijn met geel aangegeven.

Bijlage 3 voorkomen heikikker, poelkikker en ringslang

Voorkomen heikikker in de omgeving van het plangebied

Voorkomen poelkikker in de omgeving van het plangebied

7 Maatregelen

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

1. In het plangebied komen op enkele locaties de Heikikker, Poelkikker en Ringslang voor. Omdat de soorten beschermd zijn en de werkzaamheden bij het niet nemen van passende maatregelen, een negatief effect kunnen veroorzaken, is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk.
2. Passende beschermende maatregelen moeten worden voorgesteld.
3. De werkzaamheden op de locaties met voornoemde beschermde soorten kunnen daarna worden uitgevoerd.
4. Op alle andere soorten flora en fauna is ook altijd de algemene zorgplicht van toepassing.

7.1 Compenserende maatregelen

Compenserende maatregelen zijn niet mogelijk. Het nemen van de juiste mitigerende maatregelen zijn voldoende om de soorten te behouden.

7.2 Uitvoeringsvoorwaarden / mitigerende maatregelen algemeen

Voor de uitvoering van de geplande werkzaamheden gelden de volgende uitvoeringsvoorwaarden:

- De werkzaamheden worden besproken met- en begeleid door Bureau Natuurzorg. Deze stelt ook een EWPu (ecologisch werkprotocol uitvoeringsfase) op met heldere instructies voor alle uitvoerenden.
- De ecooloog controleert en rapporteert of de maatregelen en werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de wetgeving, gedragscode, het EWPu en een verleende ontheffing.
- Tot dat de ontheffing is verleend en tot na vrijgave van het plangebied door Bureau Natuurzorg, worden geen werkzaamheden uitgevoerd.
- De locaties en dus beschermingszones moeten wel voor ingewijden bekend en herkenbaar zijn, maar niet voor anderen zoals bezoekers, toeristen, enzovoort.
- Bij een langdurige laagwaterstand bepaald de ecooloog of de bescherming nog afdoende is, of moet worden uitgebreid.
- Bij hoge temperaturen of ijsvorming beslist de ecooloog of er kan worden doorgewerkt, of juist niet.

7.3 Uitvoeringsvoorwaarden / mitigerende maatregelen specifiek

- De werkzaamheden in/aan de gekenmerkte watergang vinden niet eerder plaats dan nadat de ontheffing is verleend en de watergangen zijn vrijgegeven door Bureau Natuurzorg.
- Gedurende de looptijd van het project bezoekt Bureau Natuurzorg regelmatig de planlocatie om een inspectie te doen naar het naleven van de natuurnetgeving, de gedragscode en het EWPu.
- Tijdens de bezoeken van Bureau Natuurzorg wordt tevens telkens vooruitgekeken naar mogelijk aanwezige beschermde amfibieën, de Ringslang en overige bijzondere soorten. Aanwijzingen dienen te worden opgevolgd.
- De voorkeursperiode voor uitvoering is tussen 1 september en 15 februari. In ieder geval geldt:
- Amfibieën hebben een belangrijke rol in de keten. Ook de niet beschermde soorten.
- Ongeacht of het van bijvoorbeeld de Heikikker, Poelkikker of van andere kikkers is, eierpakketten moeten worden behouden. Schep deze eventueel, met water en al, uit met een emmer en zet ze direct na het baggeren voorzichtig en intact weer terug langs de oever.
- Rij niet over de oever binnen circa 150 centimeter vanaf de waterlijn gemeten. Zo worden de meeste holletjes en gangen niet dichtgedrukt.
- Zet geen bagger op de kant binnen circa 150 centimeter vanaf de waterlijn gemeten. Zo blijven de meeste holletjes en gangen vrij toegankelijk.

- Wanneer overmatige spoorvorming dreigt te ontstaan, dient men rijplaten te gebruiken om de druk van een voertuig optimaal te verdelen over de bodem.
- Zet aangetroffen/opgesloten amfibieën terug op een plek waar de werkzaamheden reeds zijn afgerond.
- De Ringslang heeft een belangrijke rol in de keten.
- Loop iedere dag, voor het werk begint, het traject na waar wordt gewerkt. In de vroege ochtend ligt de soort vaak op te warmen in de zon. Stoor deze daarbij niet. Met koude spieren kan de soort niet of nauwelijks vluchten. Wacht tot deze vanzelf is verdwenen.
- Laat bij een ontmoeting de slang rustig passeren. De soort maakt vaak gebruik van water om te jagen en zich te verplaatsen.
- Bij iedere twijfel stoppen met het werk en Bureau Natuurzorg raadplegen. Maak daarbij een foto en stuur die op per WhatsApp, zodat een soort kan worden gedetermineerd. Volg daarna de gegeven instructies op.
- Flora- en fauna dagboek invullen als bewijs dat men de gedragscode en zorgplicht naleeft.

7.4 Onverwachte gebeurtenissen

Onverwacht kunnen ook andere beschermde soorten flora en fauna voorkomen. Omdat Bureau Natuurzorg telkens aanwezig is om vooruit te kijken in het project, worden deze gebeurtenissen zoveel mogelijk in kaart gebracht. Onverwachte gebeurtenissen worden direct besproken met de opdrachtgever. Gezamenlijk kunnen de noodzakelijke stappen worden bepaald.

7.5 Samenvatting

- Op en rond de planlocatie zijn volgens de NDFF de beschermde soorten Heikikker, Poelkikker en Ringslang waargenomen. Uit het veldbezoek bleek dat in en rond het plangebied geschikte habitats aanwezig zijn.
- De drie soorten en hun habitats dienen maximaal te worden behouden. De beschermende verboden zijn specifiek verwoord in artikel 3.5: beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn, lid 1, 2, 3 en 4.
- Om die reden is ontheffing noodzakelijk op voorgenoemde verboden.
- Om die reden zijn mitigerende maatregelen voorgesteld om de soorten maximaal te behouden. Deze worden opgenomen in een EWPu dat tevens, vanwege de Zorgplicht, ingaat op alle overige soortgroepen.
- De werkzaamheden vinden niet eerder plaats dan; na het verlenen van de ontheffing, de vrijgave van het plangebied door Bureau Natuurzorg.
- De werkzaamheden worden begeleid door Bureau Natuurzorg.